

Proč alternativní zemědělství?

Protože neustále stoupající vstupy všech druhů energie a materiálů do otevřených systémů konvenčního zemědělství nejsou výhledově udržitelné. Čerpají z neomezených, neobnovitelných přírodních zdrojů, a tudíž do nekonečna, tudy cesta nevede. Zato vede nutně k ekonomické, energetické a ekologické krizi, nepřilíží vzdálené.

Protože otevřené konvenční zemědělské systémy jsou zdrojem nevyužívaných druhotných surovin, převážně rozptýlených v přírodě jako nežádoucí „odpady“ a masově tak znečišťujících všechny složky životního prostředí. Dokonce i primární suroviny – minerální hnojiva, hydraulické oleje, ochranné látky, syntetická farmaka a mnohé jiné – působí devastaci nejenom na organismy a jednotlivé složky životního prostředí, ale i na krajinné ekosystémy, často již bez reálné možnosti restaurace škod takto napáchaných.

Protože otázka lidského hladu na naší planetě není zásadně otázkou nedostatku produktů fotosyntézy, ale otázkou sociální a sociologickou – jejich nespravedlivého rozdělování a neracionálního přepracovávání a využívání, doprovázeného obrovskými ztrátami.

Protože zemědělství a potravinářská výroba se prostřednictvím znečištění potravinového řetězce a neracionálním ovlivňováním potravních zvyklostí podílí nejméně polovinou na stagnujícím pravděpodobném věku dožití (ve srovnání

Popel Ing. Bartáka byl rozptýlen u chaty Vendovka na Malé Fatře.

FOTO – Jiří Urban

s jinými státy, kde soustavně vzrůstá), na vztahu civilizačních chorob a úmrtí na ně.

Protože více než 62 % zemědělské půdy je věnováno pěstování obilovin a pícnin nikoli pro lidskou výživu, ale pro krmení jatečných zvířat, což si – současně se snižující se výměrou zemědělské půdy – vynucuje stálé zvyšování výnosů plodin doprovázené zvyšováním chemizace, devastace půdní struktury půdního života, s následným zvýšením výkonnosti mechanismů a jejich hmotnosti a zvýšenou spotřebou energie, doprovázenými ztuhnutím půdy a snížením přirozené půdní úrodnosti a dalším snížením obsahu humusu, kompenzovaným dalším zvýšením energetického vkladu ve formě minerálních hnojiv a biocidů působících další devastaci půdy a podzemních vod s následnými asanačními opatřeními vyžadujícími zvýšené energetické vklady, které vyžadují další zničení životního prostředí na jiném místě, což kompenzujeme nákladnou rekultivací povrchových dolů a opakovanou obnovu zničených lesních porostů..., abychom si dokázali, že jsme snad zvítězili nad přírodou!

Protože vítězství skutečně dokonané vede ke smrti nepřítele, avšak tím příroda není. Vedle toho cílem našich snah budiž život všech, nikoli smrt jedněch ve prospěch druhých. Protože hledáme cesty jiné, racionální, v nichž je zemědělství součástí přírody a krajiny, s nimiž nebojujeme, které však chceme dovést k setrvalému rozvoji, neboť kromě nutnosti užívání produktů fotosyntézy uznáváme i jejich hodnoty estetické, kulturní a etické. Protože jsme přesvědčeni, že zemědělství skutečně racionální je i optimální, zároveň ekologické a dlouhodobě ekonomické.

Protože nám jde o zdraví nejenom naše, ale i našich potomků a jejich dětí a existenci dalších generací lidí dvojmoudrých (Homo sapiens sapiens!), obyvatel planety Země.

RICHARD BARTÁK

Z publikace „Decennium – deset let svazu PRO-BIO a ekologického zemědělství v ČR“ (Šumperk 2000) zveřejňuje na úvod článku Ing. Bartáka, který vyšel v bulletinu AZ č. 1 z roku 1989, ČSVTS (Československá vědeckotechnická společnost) Praha, pobočka Dubisko, okres Šumperk.

Lucembursko, Asembourg (2015)

FOTO – Sylva Horáková

EKOLOGICKÉ ZEMĚDĚLSTVÍ V EVROPĚ

Plocha obhospodařovaná ekologickým zemědělstvím činila v roce 2018 v Evropské unii 13,4 milionu hektarů, což je 7,5 procenta z veškeré obdělávané půdy. Ve srovnání s rokem 2012 je to o třetinu více. V České republice je tento podíl téměř dvojnásobný, činil 14,8 procenta, což představuje 519 900 hektarů.

Plocha obhospodařovaná ekologickým zemědělstvím činila v roce 2018 v Evropské unii 13,4 milionu hektarů, což je 7,5 procenta z veškeré obdělávané půdy. Ve srovnání s rokem 2012 je to o třetinu více. Uvedl to evropský statistický úřad Eurostat. **V České republice je tento podíl téměř dvojnásobný, činil 14,8 procenta, což představuje 519 900 hektarů.**

ČR ekologicky hospodařila v roce 2019 na 15,2 procentech půdy, je nad průměrem EU.

Největší podíl plochy obdělávané ekologickým způsobem mělo s 24,1 procenta Rakousko. Za ním se s podílem 20,6 procenta umístilo Estonsko a třetí skončilo s 20,3 procenta Švédsko. **Nad deset procent zemědělské půdy obhospodařované ekologicky mají kromě České republiky ještě Itálie, Lotyšsko, Finsko a Slovinsko.**

V Polsku se tímto způsobem v roce 2018 pracovalo na 484 700 hektarech (3,3 procenta), v Maďarsku na 209 400 hektarech (3,9 procenta) a na Slovensku na 189 000 hektarech (9,9 procenta).

Nejnižší podíl ekofarem v roce 2018 měla Malta (0,4 procenta), dále Rumunsko (2,4 procenta) a pak Británie, Irsko a Bulharsko se shodnými 2,6 procenta.

Ekologické zemědělství, někdy též biozemědělství (je to *nesprávný termín, pozn. red.*), je takový způsob hospodaření, který bere ohled na přirozené koloběhy a závislosti. Nejdůležitější je pro něj ochrana životního prostředí, stejně jako ochrana volně žijících živočichů.

Sdružení pro ochranu půdy, z.s.